

Nemendalýðræði í Þelamerkurskóla

Ingileif og Unnar

Aðalnámskrá grunnskóla

- œ Forsenda lýðræðis er meðvitaður og ábyrgur einstaklingur sem er fær um þátttöku í opnu og frjálsu þjóðfélagi.
- œ .. Starfshættir í grunnskóla skulu mótast af gildum lýðræðislegs samstarfs ...
- œ Helstu gildi lýðræðislegs samstarfs eru: jafngildi allra manna; virðing fyrir einstaklingnum og samábyrð. ...
- œ Það verður að ætla öllum rétt til sjálfstæðra skoðana og tækifæri til að tjá þær og reyna að vinna þeim fylgi, að því tilskyldu að það sé gert á heiðarlegan hátt og réttur annarra til hins sama sé virtur.

Skólinn er mikilvægur
vettvangur, því þar myndast
m.a. sá hugsunarháttur sem
einkennir manninn og mótar
mat hans á veröldinni í
kringum hann.

Af hverju?

- ∞... að tjá skoðun
- ∞... að mark sé tekið á skoðunum
- ∞... að skoðanir séu virtar
- ∞... að búa undir líf og starf í lýðræðisþjóðfélagi
- ∞... að starfshættir skuli mótast af lýðræðislegu samstarfi
- ∞... að þjálfa í lýðræðislegum vinnubrögðum
- ∞... að læra og lifa í lýðræði

Hvað viljum við ?

Við viljum:

☞efla nemendur til að taka sjálfstæðar
ákvarðanir

☞að þeir læri að bera ábyrgð á námi
sínu

☞styrkja sjálfsmynd þeirra

☞auka samkennd

Lýðræði

Við búum við lýðræði
og mikilvægt er að
nemendur skilji að allir
eiga að vera
þátttakendur í því.

Lýðræði

Mikilvægt er að nemendur viti:

☞ að orð þeirra og gerðir skipta máli

☞ að þeir geti haft áhrif á skólasamfélagið

☞ að lýðræðið byggir á þátttöku þegnanna.

Mikilvægt

Ef maður hefur enga skoðun,
þá hafa aðrir skoðun fyrir mann,
ef maður tekur enga stefnu,
taka aðrir stefnu fyrir mann

Undirbúningur fyrir þátttöku í lýðræðisþjóðfélagi

- ☞ Með beinni þátttöku í lýðræðislegu starfi í skólanum
 - ☞ Í nemendafélögum
 - ☞ Með þátttöku í ákvarðanatöku um skólastarfið
 - ☞ Með þátttöku í starfi skólans eða sem fulltrúi hans
 - ☞ Með ábyrgð á skipulagi eigin náms og námsframvindu
- ☞ Í kennslu og námi
 - ☞ Í sem flestum námsgreinum, bæði aðferðir og innihald
- ☞ Með því að upplifa mannréttindi virt í skólastarfinu
 - ☞ Í framkomu kennara og starfsfólks við nemendur
 - ☞ Í samskiptum nemenda sín í milli
 - ☞ Í stefnu skólans og áherslum

(Guðmundur Páll Ásgeirsson, 2006)

Nemendalýðræði aukið í Þelamerkurskóla

∞ Kveikjan

- ∞ Auka ábyrgð og virkni

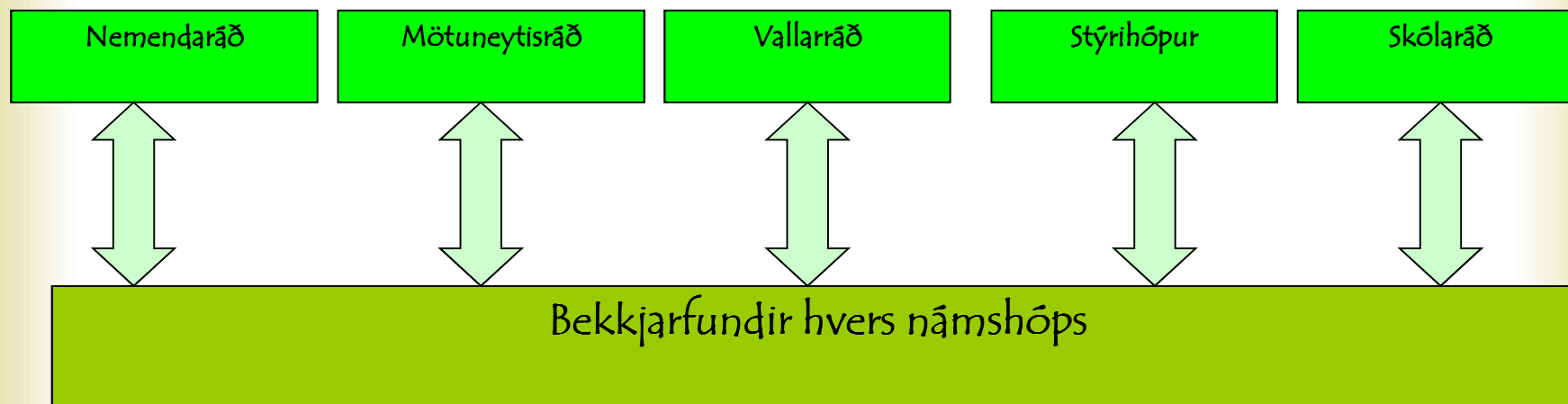
∞ Markmið

- ∞ Gefa uppbyggilegri umræðu farveg
- ∞ Að nemendur sjái að umræða getur leitt til jákvæðra breytinga

Farvegurinn

- ⌘ Bekkjarfundir hvers námshóps eru grasrótin
 - ⌘ Nemendaráð
 - ⌘ Skólaráð - stýrihópur Olweusverkefnisins
 - ⌘ Stýrihópur Grænfánaverkefnisins
 - ⌘ Mötuneytiráð
 - ⌘ Vallarráð
- ⌘ Sjálfsmat og kynningar á niðurstöðum kannana
 - ⌘ Kynning og umræður
- ⌘ Skipulag eigin náms

Farvegurinn í mynd

Bekkjarfundir

- ❧ Á stundaskrá nemenda
 - ❧ Vikulegir fundir, fylgja ákveðnu fundaformi og reglum
 - ❧ Fundastjórn í höndum umsjónarkennara
- ❧ Mismunandi umræðuefni
 - ❧ Opnir umræðufundir án niðurstöðu
 - ❧ Umræðufundir til niðurstöðu (þjálfun í skrefunum 5)
 - ❧ Lýsa og segja frá, leggja mat á aðstæður, skipuleggja lausn, lausnin sett í gang, endurmat á lausninni
 - ❧ Fundir um gildismat
 - ❧ Skipulagsfundir (viðburðir)

Reynslan

Kostir:

- ☞ Nemendur ábyrgir í tali
- ☞ Nemendur sýna starfsmönnum nýjar og ókunnar hliðar á málum
- ☞ Nemendur vita hvert ber að veita umræðunni
- ☞ Nemendur leita lausna
- ☞ Á meðan unnið er í málum „kólnar“ ástandið
- ☞ Nemendur hlusta eftir sjónarmiðum annarra
- ☞ Nemendur ófeimnir við að koma ábendingum sínum á framfæri við kennara og skólastjórnendur

Gallar:

- ☞ Lýðræði tekur tíma
 - ☞ Val á fulltrúum nemenda
- ☞ Frumkvæði, stuðningur og eftirfylgni fullorðna fólksins við að stofnanabinda og formgera nemendalýðræðið er forsenda virkni og þátttöku nemenda

Hvað svo?

- ❧ Formgera verkefnið meira og betur
 - ❧ Val á fulltrúum nemenda
 - ❧ Skráningu og birtingu fundagerða
 - ❧ Leiðakerfi ákvarðana gert skýrt
 - ❧ Áhrif á eigið nám - festa í sessi
- ❧ Ábyrgð á fleiri verkefnum til nemenda - sleppa takinu!
 - ❧ Einstakir atburðir (þorrablót yngri og eldri nem)
- ❧ Nemendaráð
 - ❧ Víkka verk svið þess og fjölga verkefnum

Hvað höfum við gert?

- ☞ Vólá vinna með nemendum 7.-8. bekkjar
 - ☞ Vandí
 - ☞ Ósk
 - ☞ Lausn
 - ☞ Ábyrgð

- ☞ Hópastarf nemenda um setustofur

Hvað höfum við lært?

- ❧ Skiptir máli að vera sífellt vakandi fyrir því að skapa nemendum vettvang til þess að hafa áhrif
- ❧ Leita með opnum huga að sérstökum verkefnum fyrir nemendur

- ❧ Á fyrstu stigum skiptir máli að ramminn sé settur af fullorðna fólkinu
 - ❧ Stýrt með skipulagi og spurningum sem leiða umræðuna og lausna
 - ❧ Eftirfylgni fullorðna fólksins skiptir líka máli
 - ❧ Minnkar alla vega ekki ábyrgð okkar og vinnu nema síður sé

Hringur hugrekkis

